

Obsah

1. ZAČÍNÁJÍCÍ UČITEL	13
Kdo je začínajícím učitelem (vymezení pojmu)	14
Začátek a konec pracovního poměru	21
2. NĚKOLIK PRVNÍCH PŘEKVAPENÍ	26
Obsah školního předmětu a jeho uspořádání	27
Různost školních programů	28
Složení úvazku a rozvrh hodin	29
Přístup uvádějícího učitele	30
Rozdíl mezi vlastními metodami a postupy starších učitelů	31
Stav materiálního vybavení školy	32
○ Rozsah administrativních a jiných povinností	33
Neznalost pracovního řádu, právních a bezpečnostních předpisů	34
⊕ Časová náročnost učitelské práce	35
Zaměstnávání učitelů v době školních prázdnin	37
Vztahy na pracovišti	38
Výše učitelského platu a jeho skladba	39
Změněná kvalita kázně dnešních žáků, nekázeň	41
Postoj rodičů ke škole	41
Vyšší výskyt minorit a integrovaných žáků	42
Formulační neobratnost a první učitelské „nehody“	45
Celková odlišnost školní skutečnosti od představ	46

3. POMOC UVÁDĚJÍCÍHO UČITELE	
A OSTATNÍCH KOLEGŮ	48
S čím pomůže uvádějící učitel	51
Seznámení s provozem školy	51
Pomoc při přípravě a realizaci výuky	51
Seznámení s prací třídního učitele	
a s výchovnou prací školy	52
Pomoc v oblasti rozvíjení vztahů s rodiči	53
Informace o ostatních okolnostech práce	
a provozu školy	53
Formy spolupráce začínajícího	
a uvádějícího učitele	55
Možné metody práce uvádějícího učitele	56
Pomoc ostatních učitelů	58
4. PŘÍPRAVA ZAČÍNÁJÍCÍHO UČITELE	
NA VYUČOVÁNÍ	64
Výhody písemné přípravy pro učitele	67
Obsahová stránka přípravy na vyučování	68
Formální stránka přípravy na vyučování	76
Práce s přípravou na vyučování	77
5. VEDENÍ ŽÁKŮ A ŘÍZENÍ HODINY	80
Zahájení a zakončení hodiny	80
Práce s cíli hodiny	82
Plynulost, spád a tempo hodiny	84
Organizační pokyny	85
Sledování činností žáků	86
Aktivizace žáků během hodiny	88

6. AUTORITA UČITELE	
A KÁZEŇ VE VYUČOVÁNÍ	89
Výchovné styly	91
Nekázeň ve vyučování	94
Příčiny vzniku nekázně	96
Postup učitele při projevech nekázně	97
Konfrontace mezi učitelem a žákem	99
Prevence nekázně	100
7. SEBEREFLEXE V PRÁCI UČITELE	105
Otázky k nácviku sebereflexe	108
8. UČITEL A INSPEKCE	114
Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	121
Hodnocení podmínek vzdělávání	127
Typy inspekcí	133
9. TŘÍDNÍ UČITEL	137
Funkce třídního učitele	137
Povinnosti a činnosti třídního učitele	140
Diagnostická činnost	140
Administrativní činnost	142
Informační činnost	146
10. VÝCHOVNÝ PORADCE, ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE, ROMSKÝ ASISTENT	151
Výchovný poradce	151
Školní metodik prevence	153
Romský pedagogický asistent	155

11. DOKUMENTACE ŠKOLY	157
12. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ VE ŠKOLE	161
Bezpečnost a ochrana zdraví při výchově a vyučování	161
Třídní učitel a bezpečnost	162
Vyučující jednotlivých předmětů a bezpečnost	164
Dozor a bezpečnost	164
Dohled a bezpečnost	165
Počty žáků a bezpečnost	166
Rodiče a bezpečnost	167
Oznamovací povinnost	169
Právní odpovědnost dětí a mladistvých	170
13. PRACOVNÍ ŘÁD	173
Míra vyučovací povinnosti a výchovné práce	177
14. MOŽNOSTI DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	180
Sebevzdělávání	183
15. ŠKOLA A UČITEL V BUDOUCNOSTI	189
Škola v budoucnosti	191
Učitel budoucnosti	197
Učitelovo pedagogické myšlení	202
Prestiž učitelské profese	204
Úkoly pro učitele budoucnosti	204
Metody „výuky budoucnosti“	206
Některé další metody a prostředky k „výuce budoucnosti“	207
Literatura	212